

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 544/2015-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. októbra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti INCODEC spol. s r. o., Čajakovce 436, zastúpenej advokátskou kanceláriou TORA Legal, s. r. o., Laurinská 18, Bratislava, v mene ktorej koná konateľka a advokátka Mgr. Alexandra Čižmáriková, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 32 R 9/2014 z 25. mája 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti INCODEC spol. s r. o. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola prostredníctvom elektronických prostriedkov 27. júla 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti INCODEC spol. s r. o., Čajakovce 436 (ďalej len „sťažovateľka“), podpísaná zaručeným elektronickým podpisom, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 32 R 9/2014 z 25. mája 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľka podaním doručeným 23. septembra 2015 svoju sťažnosť doplnila a zároveň navrhla, aby ústavný súd rozhodol o odklade vykonateľnosti napadnutého uznesenia.

Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je ako dlžník účastníčkou napadnutého konania, ktorého predmetom je reštrukturalizačné konanie sťažovateľky. Okresný súd uznesením z 12. februára 2015 v napadnutom konaní povolil reštrukturalizáciu sťažovateľky a zároveň ustanovil správcu, ktorému okrem iného uložil povinnosť informovať o povolení reštrukturalizácie známych veriteľov sťažovateľky, ktorí majú zvyčajné miesto pobytu, trvalé bydlisko alebo registrované sídlo v iných členských štátoch Európskej únie, spôsobom podľa čl. 40 Nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní [ďalej len „nariadenie (ES) č. 1346/2000“]. Správca predložil 21. mája 2015 okresnému súdu podanie veriteľa OBERbank Ag, Untere Donaulände 28, Linz, Rakúsko (ďalej len „veriteľ“) a žiadal určiť, či sa na tieto podania prihliada ako na prihlášky pohľadávok podľa § 122 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“), a to z dôvodu, že podľa názoru správcu veriteľ doručil prihlášky po uplynutí prihlasovacej lehoty. Okresný súd napadnutým uznesením rozhodol o podaniach veriteľa tak, že sa na tieto prihliada ako na prihlášky pohľadávok a správca je povinný ich zapísať do zoznamu pohľadávok.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil, keď ignoroval podľa jej názoru rozhodujúce právne skutočnosti pre posúdenie prihlášok veriteľa. Poukazovala na to, že správcovi boli doručené identické prihlášky, ktoré si uplatňovala organizačná zložka veriteľa vo svojom mene (nie v mene veriteľa, pozn.) včas, avšak vzhľadom na chybu v označení veriteľa boli tieto posúdené uznesením okresného súdu zo 17. apríla 2015 tak, že sa na ne neprihliada s odôvodnením, že organizačná zložka nemôže s právnymi následkami prihlásiť pohľadávky do reštrukturalizačného konania. Až

následne boli správcovi doručené prihlášky veriteľa, preto ich okresný súd vzhľadom na uplynutie lehoty na podávanie prihlášok mal odmietnuť. Podľa názoru sťažovateľky, ako aj správcu v okolnostiach prípadu postačilo povolenie reštrukturalizácie oznámiť organizačnej zložke veriteľa, čo správca aj urobil. Vychádzajúc z uvedeného bola sťažovateľka toho názoru, že veriteľ prostredníctvom svojej organizačnej zložky mal vedomosť o povolení reštrukturalizácie. Odôvodnenie napadnutého uznesenia sťažovateľka považuje za arbitrárne, diskriminačným spôsobom zvýhodňujúce zahraničného veriteľa, čím v konečnom dôsledku malo dôjsť k porušeniu jej označených práv.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej označených práv napadnutým uznesením okresného súdu, uvedené rozhodnutie okresného súdu zruší a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie a prizná náhradu trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých

prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných

ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Sťažovateľka vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podstata jej argumentácie spočíva v námietke nedostatočného a arbitrárneho odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorý spočíva v neústavnej aplikácii jednoduchého práva popierajúceho jeho zmysel a účel.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (mutatis mutandis II. ÚS 71/97).

Námietku sťažovateľky týkajúcu sa arbitrárnosti napadnutého uznesenia okresného súdu je potrebné považovať za zjavne neopodstatnenú.

Podľa názoru ústavného súdu argumentácia okresného súdu uvedená v odôvodnení napadnutého uznesenia je dostatočná. V žiadnom prípade argumentáciu nemožno považovať za arbitrárnu či zjavne neodôvodnenú. Niet teda ani dôvodu na to, aby ústavný súd do veci zasiahol. Na tomto závere nemôže nič zmeniť okolnosť, že sťažovateľka má na celú vec odlišný názor a s napadnutým uznesením okresného súdu nesúhlasí. Táto okolnosť totiž sama osebe nemôže spôsobiť porušenie označených práv sťažovateľky.

Súčasťou konštantnej judikatúry ústavného súdu je názor, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd pritom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu dospel k záveru, že rozhodnutie je dostatočným spôsobom odôvodnené, okresný súd zrozumiteľne odôvodnil úvahy, ktoré zvolil pri rozhodovaní o prihláškach veriteľa, a právne závery, na ktorých je rozhodnutie založené, nemožno hodnotiť ako arbitrárne. Okresný súd podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnil, prečo v danom prípade bolo potrebné prihlášky veriteľa akceptovať. V odôvodnení svojho rozhodnutia po odcitovaní relevantných ustanovení zákona o konkurze a nariadenia (ES) č. 1346/2000 na základe vykonaného dokazovania konštatoval, že správca v zmysle čl. 40 nariadenia (ES) č. 1346/2000 nevyzval veriteľa na prihlásenie pohľadávok, napriek uloženej povinnosti správcovi uznesením z 12. februára 2015, ďalej tiež konštatoval, že prihlásené pohľadávky veriteľa sťažovateľka účtuje v účtovníctve, teda veriteľ bol známy, takže správca mal povinnosť voči zahraničnému veriteľovi splniť, a keďže bolo v konaní preukázané, že správca túto oznamovaciu povinnosť voči veriteľovi nespĺnil, nemožno ani uvažovať o tom, že tomuto veriteľovi začala plynúť 30-dňová lehota na doručenie prihlášky od povolenia reštrukturalizácie podľa § 121 zákona o konkurze. Keďže lehota ani nezačala plynúť v dôsledku nečinnosti správcu, nemohla ani uplynúť, a veriteľ nemohol preto doručiť správcovi prihlášku oneskorene.

Vychádzajúc z uvedeného námietku sťažovateľky o arbitrárnosti napadnutého uznesenia ústavný súd hodnotí ako neopodstatnenú. Argumentácia okresného súdu je logická, má oporu v právnom poriadku a vychádza z vykonaného dokazovania.

O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06). Takéto pochybenie v ústavnoprávnom zmysle však ústavný súd v napadnutom uznesení okresného súdu nezistil. Nesúhlas sťažovateľky s obsahom napadnutého uznesenia okresného súdu nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným.

Vychádzajúc z uvedeného a s poukazom na to, že obsahom označeného základného práva nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala reálnu možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

Nad rámec uvedeného ústavný súd k návrhu sťažovateľky na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia uvádza, že sťažovateľka tento svoj návrh doručila ústavnému súdu v čase, keď účinky napadnutého uznesenia už boli konzumované, preto aj z tohto dôvodu nebolo možné *ab initio* vyhovieť tomuto návrhu sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2015